

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXVI/134/08
Rady Miejskiej Gminy Mirsk
z dnia 23 czerwca 2008 r.

**Mieszkańcy i Rada Solecka wsi Przecznicza
wspierani przez Burmistrza i Radę Miejską Gminy Mirsk**

opracowali wspólnie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

PRZECZNICA

POŁOŻONEJ W GMINIE MIEJSKO-WIEJSKIEJ MIRSK NA DOLNYM ŚLĄSKU

Na lata 2007-2015

**Plan opracowany został zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju
i Agendy21 i REALIZUJE STRATEGIĘ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY MIRSK**

Budynek dawnej szkoły w Przeczniczy, dziś wykorzystywany jako świetlica.



Przecznicza 2007r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

„Plan Rozwoju Miejscowości Przecznicza” został przygotowany przez zaangażowanie, poświęcenie czasu i wiedzy osób reprezentujących społeczność Naszej Wsi, które odpowiadając na zaproszenie Rady Sołeckiej i władz Gminy, uczestniczyły aktywnie w warsztatach. W czasie spotkań mieszkańcy /lokalni liderzy, radni, przedsiębiorcy, młodzież/ sami wspólnie opracowywali Plan, korzystając z pomocy zewnętrznych konsultantów i moderatorów.

Metoda pracy nad dokumentem została opracowana przez Andrzeja Ruszlewicz, na podstawie materiałów UMBRELLA PROJECT UNDP.

Pomocy w postaci: konsultacji, moderowania, prac warsztatowych oraz redakcji dokumentu udzieliła Fundacja „Partnerstwo Izerskie Bogactwem Trójgranicza” 59-620 Gryfów Śląski, Ubocze 300, NIP 6161505748 w ramach projektu „Partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju obszarów wiejskich Pogórza Izerskiego” L/02/076/2006 na podstawie Deklaracji Partnerskiej.

Współautorzy Planu Odnowy Miejscowości PRZECZNICA:

- 1.Andrzej Jasiński
- 2.Piotr Konsur
- 3.Joanna Skrzyszewska
- 4.Beata Jaskot
- 5.Gosia Owsianko-Kaczmarczyk
- 6.Anna Owsianko
- 7.Mariusz Sawicki
- 8.Andrzej Karatysz
- 9.Krzysztof Bracichowicz
- 10.Benedykt Ławniczak
- 11.Jolanta Sikora
- 12.Janusz Jarzębecki
- 13.Maria Karatysz
- 14.Anna Morawska -Kruk
- 15.Bartłomiej Jarzębecki
- 16.Robert Kanadys
- 17.Zofia Jarzębecka
- 18.Izabela Skóra
- 19.Zbigniew Lasota
- 20.Urszula Lasota
- 21.Mariusz Czubak
- 22.Elżbieta Ławniczak
- 23.Andrzej Kruk

Konsultanci prowadzący i moderatorzy:

1. **Bożena Mulik**, Chmielęń, tel. 605898971, email: jedenaskaizerska@jedenastkaiz.nazwa.pl
2. **Alicja Sławińska**, Chmielęń tel. 606825665, email: alisslaw@op.pl

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA



Przecznica dawniej.

Spis treści

Informacje ogólne

Metoda pracy

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Opis ogólny miejscowości

Planowane kierunki rozwoju miejscowości

Wizja odnowy wsi

Cele odnowy.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Położenie i zabudowa

Środowisko przyrodnicze

Gleby

Klimat

Dziedzictwo Kulturowe

Mieszkańcy i ich aktywność

Gospodarka

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI

Analiza SWOT

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

SZACUNKOWY KOSZT PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ

Literatura

WSTĘP

Informacje ogólne

Plan Odnowy Miejscowości Przecznicza powstał dla uporządkowania rozwoju i odnowy naszej wsi, potrzeb mieszkańców oraz sprostania wyzwaniom XXI wieku. W czasie opracowywania Planu przyjęliśmy, że będą nami kierowały dwa podstawowe uwarunkowania:

- Zasada zrównoważonego rozwoju
- Zasady Agendy 21

Zasady zrównoważonego rozwoju zostały przez nas wszystkich ustanowione w 1997 roku, w którym przyjęliśmy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. „Rzeczpospolita Polska ... zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju” i dalej w art. 74 „Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom”.

Idea zrównoważonego rozwoju wynika z konieczności sprostania wyzwaniom nowego tysiąclecia. Po żywiołowym rozwoju przemysłowym, nieograniczonym korzystaniu z zasobów naturalnych oraz beztróskim zanieczyszczaniu i przekształcaniu środowiska przyrodniczego, przyszedł czas na refleksję i zmianę postaw. Życie bez wody zdatnej do picia, gleb dających nam bezpieczną żywność, czy roślin odnawiających zasoby tlenu jest niemożliwe. Przedstawiony przykład przedstawia nam powiązanie i zależność między człowiekiem a życiem na Ziemi.

Przyjęta przez nas zasada **zrównoważonego rozwoju to zgoda na rozwój gospodarczy i społeczny w harmonii z poszanowaniem przyrody**. Podstawowa zasada zrównoważonego rozwoju to „myśleć globalnie, działać lokalnie” powinna przejawiać się we wszystkich naszych działaniach, także polityków i władz. Obszar i środowisko przyrodnicze powinny pozostać nienaruszone i służyć pokoleniom, które będą po nas. Trochę dobrej woli z naszej strony wystarczy, abyśmy postępowali zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Czym na poziomie wsi i społeczności lokalnych jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój wsi to taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokojeniu potrzeb naszych mieszkańców nie doprowadza do zniszczenia środowiska przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych we wsi kosztem działań chroniących środowisko. Oznacza to harmonijny zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

Podstawą jego są trzy zasady:

1. Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń – filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.
2. Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
3. Równość szans między tym, co lokalne a ponad lokalne. Potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności.

Dążąc do zrównoważonego rozwoju powinniśmy:

- Ograniczać zużywanie odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania
- Ograniczać zużywanie nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich odpowiednimi substytutami.
- Stopniowo eliminować substancje niebezpieczne i toksyczne.
- Utrzymać skalę emisji zanieczyszczeń i zakłóceń na takim poziomie, aby nie przekroczyły pojemności asymilacyjnej środowiska.
- Stale dbać o ochronę różnorodności biologicznej.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

- Uspołecnić procesy podejmowania decyzji na poziomie parlament, samorząd, społeczność lokalna.
- Tworzyć warunki dla zdrowia każdego człowieka.

Szanse na zrównoważony rozwój w wiosce są zależne od czynników, na które wszyscy mamy bezpośredni i pośredni wpływ:

- Mieszkańcy wsi oraz władze gminy wspólnie opracują i wdrożą strategię zrównoważonego rozwoju gminy, plan odnowy miejscowości.
- Rada Sołecka i Rada Gminy, będą głównymi animatorami swoich „małych ojczyzn”, na nich będzie spoczywał główny ciężar pobudzania, organizowania, realizowania działań zrównoważonego rozwoju.
- Podstawą powodzenia jest wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
- Społeczność lokalna aktywnie powinna włączyć się w realizację działań przyjętych w Planie Odnowy Miejscowości.
- Jeśli nie będzie aktywności mieszkańców, jeśli nie będzie między nimi zrozumienia, to skuteczność realizacji planu będzie zagrożona i niewykonalna.

Agenda 21 to dokument przyjęty w 1992 roku na Szczycie Ziemi i określony jako program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w perspektywie XXI wieku. Agenda 21 uwzględnia globalną, krajową i lokalną (gminną, wiejską) skalę działań w sferze ekologicznej, społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Lokalna Agenda 21 to uspołeczniony, partnerski i dynamiczny proces planowania zmierzający do osiągnięcia celu, jakim jest trwały i zrównoważony rozwój wsi. Lokalna Agenda 21 oznacza w praktyce konieczność budowania we wsi:

- Współpracy partnerskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju między samorządem, mieszkańcami, biznesem, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi liderami.
- Systemu informacji o zasobach wsi.
- Planu rozwoju wsi opartego na zrównoważonym rozwoju.
- Systemu społecznego monitoringu realizacji Planu (lokalnej Agendy 21).

Decyzję o opracowaniu planu odnowy miejscowości, mieszkańcy Przeczniczy podjęli sami i postanowili, że będzie zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Mieszkańcy postanowili włączyć się aktywnie w proces działania odnowy wsi, który daje nam możliwość rozwoju naszej miejscowości, zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego. Jest to jedno ze źródeł pomocy dla realizacji naszych celów i wymaga od nas dużej aktywności oraz poszukiwania innych źródeł wsparcia.

Odnowa wsi to proces obejmujący bardzo szerokie spektrum działań, wpływających na podwyższenie jakości życia na wsi i tożsamości mieszkańców. Siłą odnowy wsi są najważniejsze wartości związane z historią, kulturą, tradycją – wszystkim tym, co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym i niematerialnym. Odnowa wsi daje możliwości indywidualnego podejścia wynikającego z charakteru danej wsi. Elementem spajającym wszystkie przedsięwzięcia, charakterystycznym dla tego procesu, jest współdecydowanie mieszkańców wsi w sprawach kierunków rozwoju ich miejscowości. Cały proces odbywa się w formie debaty lokalnej na poziomie sołectwa. Bardzo ważnym czynnikiem warunkującym sukces jest partnerskie podejście do planowanych zadań, aktywność mieszkańców, potrzeba zmian, współpraca mieszkańców i samorządu gminnego. Pełnym wspólnym sukcesem będzie podniesienie i uatrakcyjnienie wsi, gminy, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako cennego produktu turystycznego.

Koncepcja odnowy wsi powstała w Niemczech w połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku.

Ważne daty dla tego działania:

- ° 1984 – powstał Europejski Ruch Odnowy Wsi i Małych Miast
- ° 1994 - opracowanie i przyjęcie „Strategii dla wiejskiej Europy”
- ° 1996 – na III Kongresie Odnowy Wsi przyjęto koncepcję rozwoju terenów wiejskich i odnowy wsi w Europie”.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Dokument „Strategia dla wiejskiej Europy” określa trzy podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane w rozwoju obszarów wiejskich. Zasadnicza ich treść zawarta jest poniżej.

- Wzajemne powiązania ludzi ze środowiskiem (naturalnym i kulturowym), w którym żyją. Sprawy związane z mieszkańcami i ich aktywnością nie mogą dominować nad potrzebą ochrony środowiska, jak również ochrona środowiska nie może być celem samym w sobie, nie uwzględniając potrzeb ludzi.
- Współpraca i zintegrowane działanie, rozwój lokalny może być skutecznie realizowany tylko dzięki efektywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Ważna jest szczególnie współpraca pomiędzy mieszkańcami i gminą. Istotne jest, aby układ współpracy był partnerski, bez dominacji, narzucania woli czy zastępowania w działaniach przez jedną ze stron.
- Konsultacje i zaangażowanie. W planowaniu i realizacji działań należy uwzględnić poglądy i oczekiwania tych, którzy żyją w danej miejscowości. Do realizacji rozwoju powinniśmy w pierwszej kolejności korzystać z zasobów lokalnych - zarówno ludzkich, jak i przyrodniczych, kulturowych, gospodarczych. W proces muszą być aktywnie włączone społeczności lokalne.

Powyższe zasady uwzględniają podstawowe założenia zrównoważonego rozwoju oraz Agendy 21.

Metody pracy. *Jak i dlaczego pracowaliśmy?*

Mieszkańcy wsi Przecznicza samodzielnie opracowali Plan Odnowy Miejscowości korzystając w ramach realizacji projektu „Partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju Pogórza Izerskiego” Programu LEADER+, z pomocy ekspertów Lokalnej Grupy Działania oraz ekspertów zewnętrznych w zakresie metodyki i redakcji końcowej dokumentu.

Czym jest Plan Odnowy Miejscowości?

Plan Odnowy Miejscowości jest sposobem osiągnięcia wyznaczonych celów. Aby osiągnąć wyznaczone cele, jest potrzeba konstruowania wizji i sposobów dojścia do niej. Oprócz typowych elementów planów należy wziąć pod uwagę wartość środowiska, trwałość zasobów środowiska i ich ochrona wytyczają granice podejmowanych działań.

Po co miejscowości Plan Odnowy Miejscowości?

- Tworzenie planu odnowy pozwala mieszkańcom zaplanować przyszłość w perspektywie kilku lat, spojrzeć na miejscowość całościowo i wskazać obszary jej aktywności w powiązaniu z sobą.
- Plan Odnowy to dokument opisujący cele, drogi dojścia oraz proces uczestnictwa mieszkańców w przyszłości swojej miejscowości.
- Aby można było ocenić postępy, korygować błędy, należało zapisać dokument w formie Planu, do którego mieszkańcy zawsze mogą wnieść swoje uwagi.
- Budowanie planu umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowaniu swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Można go wypracować podczas otwartej dyskusji nad planem, z którym będą identyfikować się mieszkańcy miejscowości.
- Plan, to realistyczna ocena mocnych i słabych stron miejscowości, przyjrzenie się możliwościom, problemom, które mogą się pojawić w przyszłości.
- Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, teren, infrastruktura i środki finansowe. Zasoby te są zwykle ograniczone, dlatego też można zaplanować odpowiednie gospodarowanie nimi.
- Plan – to instrument długofalowego zarządzania miejscowością. Wnosi elementy ciągłości i trwałości w poczynania władz gminy, niezależnie od zmieniających się układów politycznych.

Do opracowania Planu Odnowy Wsi władze Gminy zaprosiły wszystkich mieszkańców Przeczniczy, wszystkich których zainteresowała problematyka. Nie wszystkie osoby skorzystały z zaproszenia i możliwości pracy w grupach. Zajęcia odbywały się metodą warsztatową. Prowadzący moderator miał za zadanie, w czasie warsztatów przeprowadzić grupę przez kolejne etapy pracy, pomóc w redagowaniu wyników prac warsztatowych. Wszystkie zapisy w planie zostały samodzielnie wypracowane przez uczestników warsztatów, każdy zapis poddany był ogólnej dyskusji i przyjmowany przez wszystkich zgromadzonych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

W wyniku budowy planu odnowy miejscowości opracowaliśmy:

1. Dokument w wersji pisanej.
2. Grupę zaangażowaną w rozwój wsi.

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ORAZ PLANOWANE KIERUNKI JEJ ODNOWY.

Jaka jest nasza miejscowość dzisiaj? Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać?

Opis ogólny miejscowości

Wieś łańcuchowa, jedno z 17 sołectw, w Gminie Mirsk, powiecie Lwóweckim położone w województwie dolnośląskim. Rozciągnięta wzdłuż drogi doliny Przecznickiego potoku oraz jego dopływu, spływającego z północnego zbocza Grzbietu Kamienieckiego w Górach Izerskich. Dolna część wsi przylega do zabudowań sąsiedniej wsi, górna część jest w zabudowie, rozproszona nosi nazwę Radoszków. Wieś zamieszkuje 307 mieszkańców. Znajduje się tutaj świetlica wiejska, pomniki przyrody, stare sztolnie pokopalniane, kapliczka miejsce szczególnie ważne dla mieszkańców. Znajdują się również ścieżki rowerowe, szlaki konne, turystyki pieszej. Bogactwem wsi jest położenie, czyste powietrze, piękny krajobraz, zadbane i ukwiecona wieś. Aktywność mieszkańców to bardzo ważna cecha, która wyzwala współdziałanie wszystkich.



Kapliczka w Przeczniczy- miejsce szczególne dla mieszkańców- zdjęcie z lat 50-tych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Planowane kierunki rozwoju miejscowości

Wizja odnowy wsi Przecznicza.

Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać ? Do czego zmierzamy?

Wizja zrównoważonej odnowy wsi przedstawiona została jako cel, do którego będzie się dążyć uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców.

Obraz wsi za 10 lat, który określa wygląd wsi, pożądane cechy środowiska przyrodniczego, aktywność gospodarczą, wieś funkcjonalną, wzrost poziomu życia mieszkańców. Wizja pozwoliła na przygotowanie ram, które wyznaczyły cele i sposoby realizacji Planu Odnowy Miejscowości. Mieszkańcy Przeczniczy mają swoje marzenia, planują przyszłość swoich rodzin i chcieliby osiągnąć cele, które sobie wyznaczyli.

Przyjęcie 10 lat do okresu programowania pozwala na realne określenie potrzeb, ułożenie według priorytetów ważności działań.

Hasłowa wizja odnowy wsi Przecznicza:

**TRADYCJA I NOWOCZESNOŚĆ,
AKTYWNOŚĆ I MĄDROŚĆ MIESZKAŃCÓW-
GWARANCJĄ ROZWOJU
PRZECZNICY – „ZIELONEJ KRAINY”**

Wizja w ujęciu szczegółowym to bardziej rozwinięty obraz wsi :

Wygląd wsi:

- piękna, zadbane wieś z ekologicznym, prężnie rozwijającym się rolnictwem, charakteryzującą się ochroną bioróżnorodności,
- centrum turystyczne z funkcjonującymi, oznakowanymi szlakami turystyczno-historycznymi i ścieżkami dydaktycznymi, uwzględniającymi: sztolnie pokopalniane /kopalnia „Anna Maria”/; domy przysłupowe, odrestaurowaną XIII w kuźnię, młyny, hotele oraz Wolframowe źródło, szczątki pogańskiej świątyni, legendarna stara Jodła, Jelenie Skały – punkt widokowy, miejsca pamięci - podobóz Gross-Rossen
- we wsi będzie muzeum z galerią, schronisko PTTK, sieć gospodarstw agroturystycznych, domostwa oferujące usługi zachowujące dziedzictwo kulturowe, rękodzielnictwo
- centrum społeczno kulturalnym wsi będzie odremontowana świetlica
- nad Mrożynką powstanie kąpielisko, w pobliżu świetlicy znajdować się będzie kompleks rekreacyjno -sportowy, boisko, plac zabaw.
- wieś zachowująca swój charakter, będzie nowoczesna, prawidłowo funkcjonować będzie sieć wodno-kanalizacyjna i gospodarka odpadami. Drogi i ciek wodne będą bezpieczne, zmodernizowane, usługi telekomunikacyjne będą powszechnie dostępne.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Mieszkańcy ich aktywność oraz aktywność gospodarcza:

- we wsi będzie mieszkać dużo ludzi młodych, wykształconych, zainteresowanych stałym zasiedleniem, budową nowych domów z zachowaniem tutejszych trendów architektonicznych
- większa aktywność mieszkańców, „Wiejskie centrum spotkań” spełniające swoje funkcje, sprawi że bogatsza będzie oferta dla rozwoju wsi, będą działać koła zainteresowań, przedszkole, kawiarenka internetowa, zajęcia dla seniorów np. kursy, imprezy okolicznościowe, spotkania pokoleń
- mieszkańcy wsi większą uwagę będą zwracać na aktywność fizyczną i dlatego organizowane będą imprezy sportowe zapraszające sąsiednie wsie do rywalizacji i integracji. Powstanie szkołka narciarska
- rozwinęta agroturystyka sprawi, że część rolników zajmie się produkcją żywności ekologicznej, będącą ofertą gospodarstw oraz jarmarków wiejskich, a co za tym idzie część ludności mieszkającej w Przeczniczy zajmie się rękodziełem i prowadzeniem warsztatów z rękodzielnictwa, w ramach alternatywnych źródeł dochodu na wsi
- powstanie tu grupa przewodników turystycznych, którzy będą także organizatorami wypoczynku przyjeżdżających do Przeczniczy gości.

Cele rozwoju.

Co musimy zrobić?

Cele wynikają z problemów, jakie w chwili obecnej utrudniają nam realizację wizji. Cele mamy zrealizować w całości i w pełni za to ponosimy odpowiedzialność. Przy realizacji planu opartego o zrównoważony rozwój cele społeczno-gospodarcze muszą być zharmonizowane ze środowiskiem. Granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów środowiska przyrodniczego. Cele powinny być konkretne i mierzalne, realistyczne, osiągalne, określone w czasie, czyli takie, o których można powiedzieć, że zostały wykonane lub nie. Realizacja celów powinna nas doprowadzić do osiągnięcia wizji i satysfakcji z rozwoju miejscowości.

Wygląd wsi:

- wieś ładnie położona na pograniczu Pogórza i Gór Izerskich, górzysty krajobraz – wieś ma pozostać wsią i zachować swój charakter
- rozwój turystyki z wykorzystaniem szlaków rowerowych, pieszych, konnych, dobre oznakowanie, rozwój infrastruktury agroturystycznej
- dbałość o wygląd wsi, porządek, selekcja odpadów likwidacja dzikich wysypisk śmieci
- zabytkowa kapliczka, która ma znaczenie szczególne, to miejsce spotkań mieszkańców, wspólne sprzątanie, plac należałoby wyłożyć kostką granitową
- XIII w. kuźnia ,obiekt do odzyskania, mogący służyć jako muzeum
- w centrum wsi znajduje się budynek świetlicy, dobrze zachowany, drewniany, wymagający natychmiastowego remontu, dzisiaj nie spełnia swojej funkcji. Po remoncie będzie miejscem spotkań mieszkańców, dzieci i młodzieży, przystanią dla turystów, punktem informacyjnym dla wszystkich przyjeżdżających
- budowa wodociągów i kanalizacji
- modernizacja oświetlenia, budowa chodników
- wymiana łączy telefonicznych na światłowody, dostęp do Internetu szerokopasmowego /radiowy w górach nie zdaje egzaminu/
- regulacja koryta rzeki i murków oporowych na mostkach /zabezpieczenie przed powodzią/

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Mieszkańcy i ich aktywność

- wieś, w której jest 66 dzieci, młodzież ucząca się na uczelniach, podnosząca swoje kwalifikacje zawodowe.
- zaangażowanie mieszkańców w życie wsi bardzo duże /dwa razy do roku sprzątanie wsi, renowacja i upiększanie kapliczki zabytkowej/ będą robić to wspólnie
- wspólne działania i duża integracja mieszkańców rdzennych wsi z ludnością napływową, która chętnie zasiedla wieś, zwiększa się liczebnie i tworzy zwartą wspólnotę
- różnorodność mieszkańców /artyści, pracownicy służby zdrowia, przewodnicy turystyczni, ratownicy WOPR, GOPR oraz instruktor narciarstwa, nauczyciele/ rozwój bazy agroturystycznej i infrastruktury wpłynie pozytywnie na występującą migrację mieszkańców
- współpraca mieszkańców, OSP i Rady Sołeckiej na czele z Sołtysem, oraz z Gminą wpływa na rozwój wsi, wspólne działania poprawiają wizerunek miejscowości, pobudzają mieszkańców do wspólnego działania
- powstanie stowarzyszenia to cel, który mieszkańcy chcą zrealizować i pozyskać środki na funkcjonowanie i rozwój świetlicy, która dla nich będzie „Centrum rozwoju lokalnego, kulturalnego i szkoleniowego”
- mieszkańcy zawsze są gotowi do wspólnego działania i chcieliby aby tak pozostało, będą wspólnie pielęgnować to co wypracowali, angażować młodzież i dzieci
- szkolenia i podnoszenie wiedzy dla wszystkich mieszkańców
- promocja miejscowości poprzez wydawnictwa, stronę internetową, organizację imprez, jarmarku integrującego z mieszkańcami sąsiednich sołectw
- udostępnienie sztolni pokopalnianych /utworzenie muzeum/
- powstało koło Miłośników Wsi Przecznicza oraz Gór Izerskich



Aktywność mieszkańców podczas corocznego festynu dla dzieci.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Aktywność gospodarcza:

- we wsi rolnictwo upadło, jednak powoli odradza się w formie ukierunkowanej na ekologię
- w Przeczniczy znajdują się firmy i instytucje zatrudniające ludność : Dom Pomocy Społecznej, Zakład Usług Leśnych. Odnowa wsi może pomóc w utworzeniu miejsc pracy dla mieszkańców /w usługach opiekuńczych, usługach dla ochrony środowiska/
- rozwój rzemiosła /szycie strojów średniowiecznych rycerskich, rzeźbiarstwo, rękodzieło artystyczne, stolarstwo artystyczne/ możliwość powrotu do dawnych zawodów, zielarstwo
- powstanie punktów usługowych, bazy agroturystycznej, miejsc noclegowych, wypożyczalni rowerów, stanic konnych

Powiązanie z planami i działaniami realizowanymi w gminie i regionie.

Plan realizuje cele zawarte w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Mirsk, jak również jest zgodny z opracowanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Mirsk.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Położenie i zabudowa

Przecznica wieś o zabudowie łańcuchowej, położona 430-600m n.p.m, o powierzchni 5,66km², liczba ludności 307. Jest jedną z 17 sołectw w Gminie Mirsk, położonej w powiecie lwóweckim, na terenie województwa dolnośląskiego. W latach 1975-1998 miejscowość położona była na terenie województwa jeleniogórskiego. Osadnictwo we wsi datuje się od końca XV w. W wieku XVI rozwinęło się w tej okolicy górnictwo kobaltu równocześnie z wydobywaniem rud cyny, w pobliskim Gierczynie. Kopalnia „FRYDERYK WILHELM” była jedną z większych działających kopalń, wydobywających rudę kobaltu w latach 1596-1618. Zapotrzebowanie na barwniki kobaltowe dla rozwijającego się przemysłu włókienniczego, ceramicznego szybko rosło, rocznie do produkcji farb dostarczano 50-70 ton kobaltu. Funkcjonowały kopalnie „KAROL”, „JAN NEPOMUCEN” oraz „ANNA MARIA”, której ślady zachowały się do dziś. Począwszy od XIX w. wieś rozwijała się jako miejscowość turystyczna, obfitująca w wysokiej jakości źródła wód mineralnych stosowanych w balneologii, co za tym idzie zaplecze turystyczne tj. hotele, pensjonaty, infrastruktura ulegały coraz większemu rozwojowi, by na przełomie XIX/XX w. osiągnąć trzecie miejsce po Świeradowie i Czerniawie, jeśli chodzi o ilość miejsc noclegowych. Mieszkańcy Berlina, Drezna i Wrocławia chętnie odwiedzali Przecznicę ze względu na sprzyjające warunki w leczeniu chorób układu oddechowego. Niemiecka nazwa wsi Quebrach - czyli Poprzeczny Potok dała genezę polskiej nazwie - Przecznicki Potok, Przecznicza. Pod koniec II wojny światowej w Radoszku funkcjonował podobóz pracy przymusowej obozu Gross-Rosen, więźniowie wykorzystywani byli do prac leśnych.

W latach siedemdziesiątych przeprowadzono badania geologiczne dotyczące zasobów rud cyny i kobaltu, okazało się, że złoża nie nadają się do wykorzystania górniczego. Wcześniej stwierdzono ślady miedzi i arsenu. Przez wieś przebiega stara, historyczna droga zwana Traktem jeleniogórsko-żytańskim, będącą częścią starożytnego Bursztynowego Szlaku. Droga ta łączy Jelenią Górę z Gryfowem i Lwówkiem Śląskim, równocześnie jest naturalną granicą dwóch krain geograficznych- Pogórza Izerskiego i Gór Izerskich.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA



Przecznicza na fotografii.



Środowisko przyrodnicze

Południowa część wsi przylega do obszaru chronionego gór Izerskich. Gleby na terenie gminy zaliczyć można do średnich i słabych. Pagórkowate ukształtowanie powierzchni oraz znaczne zakwaszenie gleb nie sprzyjają prowadzeniu działalności rolniczej.

Podczas spisu rolnego dokonanego w 1996 roku ustalono, że na terenie gminy funkcjonuje 833 gospodarstw rolnych, z czego zdecydowana większość to gospodarstwa małe. Ponad 54% gospodarstw rolnych posiada powierzchnię poniżej 2 ha.

Tab. Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych.

Powierzchnia gospodarstw	Liczba gospodarstw
Do 1 ha	314
Od 1 ha do 2 ha	134
Od 2 ha do 3 ha	83
Od 3 ha do 5 ha	77
Od 5 ha do 7 ha	63
Od 7 ha do 10 ha	51
Od 10 ha do 15 ha	42
Od 15 ha do 20 ha	34
Od 20 ha do 30 ha	21
Od 30 ha do 50 ha	10
Powyżej 50 ha	4
Razem:	833

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Podstawowe uprawy to pszenica, owies i ziemniaki. Istotne znaczenie ma tu również hodowla bydła.

DZIEDZICTWO KULTUROWE



XIII wieczna Kuźnia

Nad Przecznicą znajduje się Źródło Św. Wolfganga zwane również „wolframowym źródłem”, okolone kamieniami. W jego bliskiej okolicy znajdowała się tzw. Pogańska Kaplica, stojąca niedaleko skrzyżowania, pod Starą Jodłą. Miejsca te są wyraźnym śladem wydarzeń sprzed 1000 lat. Łużyccy Słowianie wypierani przez chrześcijańskich Sasów, którzy nieśli poganom nową wiarę prowadzeni przez Św. Wolfganga, tutaj właśnie ukryli się ze złotym posążkiem bożka Flinsa, zwanego również Żwińcem. Pogańska kaplica nie na długo stała się dla nich schronieniem. Św. Wolfgang stoczył walkę w imię wiary i choć przegonił pogan spod Starej Jodły w dalsze rejony Gór Izerskich, sam poległ. W miejscu gdzie święty dokonał żywota wybiło źródło, będące w XIX wieku celem spacerów nie tylko zdrowotnych, z pobliskich przecznickich kurortów do dziś nazywane przez mieszkańców „stuletnią wodą „ z uwagi na życiodajne właściwości.

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI

Na co możemy postawić? Na co musimy uważać?

Analiza SWOT

Zastanawialiśmy się nad tym czy znajdziemy w naszej wsi jakieś mocne strony, które pozwolą nam na wykorzystanie ich do rozwoju. Szukaliśmy również szans w zmieniającym się wokół nas otoczeniu i przewidywalnej przyszłości, które by nam pomogły. Postanowiliśmy też przyjrzeć się krytycznie i zobaczyć nasze słabe strony, które mogą nam utrudnić rozwój, ale też staraliśmy się rozpoznać zagrożenia dla naszej wsi grożące jej z zewnątrz.

Czynniki sprzyjające rozwojowi to **symulatory rozwoju** tzn. te czynniki, które umożliwią naszej wsi realizację przyjętej wizji i celów planu. Są to czynniki, które wieś może wykorzystać w pobudzeniu własnego rozwoju. Należy do nich zaliczyć:

- Symulowanie inicjatyw społecznych. Stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców zarówno w zakresie inicjatyw własnych (własna działalność gospodarcza, zmiana kwalifikacji zawodowych) jak i przedsięwzięć służących mieszkańcom (zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, opieka nad osobami znajdującymi się w trudnych warunkach). Temu

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

celowi może służyć powołanie organizacji społecznej oraz organizacji gospodarczej wspierającej przedsiębiorczość i tworzenie dodatkowych miejsc pracy.

- Tworzenie partnerstwa społecznego i zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu problemów wsi. Ma temu służyć odpowiedni przepływ informacji pomiędzy gminą, Radą Sołecką i mieszkańcami oraz informacji zwrotnych od mieszkańców. Wykorzystanie wiedzy i pomysłów lokalnej społeczności to budowanie rozwoju wsi w oparciu o najcenniejszy zasób - potencjał ludzki. Dobra komunikacja to pierwszy warunek zmiany postaw mieszkańców, którzy są często nastawieni obojętnie, a nawet wrogo do działań samorządu.
- Wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy w promocji wsi, tworzenie dodatkowych miejsc pracy i przyciąganie inwestorów zewnętrznych.
- Przygotowanie szczegółowych projektów do zapisanych celów, przedsięwzięć i zadań planu i staranie się o zewnętrzne fundusze na ich realizację.

Zastanawialiśmy się nad mocnymi i słabymi stronami naszej wsi, które znamy dzisiaj i które wpływają na nasze życie. Odnieśliśmy się również do możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości i jaki mogą mieć wpływ na nasz rozwój. Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse możemy skutecznie zmniejszać negatywny wpływ słabości i zagrożeń.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Wygląd wsi	Walory turystyczne wsi; krajobraz , roślinność, strategiczne położenie runo leśne, ścieżki rowerowe, konne, piesze, XIII w. Kuźnia, zabytkowa kapliczka, Jelenia Skała- punkt widokowy, sztolnie, miejsce pamięci po filii obozu Gross Rosen, źródło Św. Wolfganga (wolframowe źródło), Pogańska Świątynia, Stara Jodła	Brak infrastruktury /kanalizacji, wodociągów, chodników, Internetu/, słaba komunikacja miejska, niskie wykształcenie, brak przedszkola, słabe oznakowanie szlaków turystycznych, za mało producentów zdrowej żywności brak wiary mieszkańców na większe zmiany, niedostateczne wyposażenie Sali Wiejskiej	Modernizacja świetlicy, która jest szansą na integrację, rozwój wsi Budowa wodociągów i kanalizacji To rozwój bazy agroturystycznej, miejsc noclegowych, powstanie pensjonatów Osiedlanie się ludzi z pomysłami na rozwój wsi Internet	Duża ilość turystów może wpłynąć na zanieczyszczenie przyrody, zaśmiecenie odpadami Anonimowość ludności napływowej może spowodować zagrożenia /narkomani, rozboje, alkoholizm/ Utrata miejsc pracy w DPS zwiększy grono bezrobotnych Zmiana priorytetów w Gminie Budowa kopalni, wycinka lasów przyczyni się do zmiany charakteru wsi Duża ilość samochodów TIR na drogach wsi stwarzających zagrożenie dla mieszkańców
Mieszkańcy i ich aktywność	Duża aktywność grupy mieszkańców i ich zainteresowanie rozwojem wsi Powstanie stowarzyszenia które ma na celu uaktywnienie i integrację większego grona mieszkańców Zmiana Sołtysa po 25 latach na aktywnego mającego pomysły na rozwój wsi Zmiana w OSP na ludzi aktywnych mających swoje plany rozwoju i funkcjonowania organizacji	Bezczynność, obojętność grupy mieszkańców Alkoholizm Mentalność mieszkańców Brak Internetu i dostępu do bieżących informacji Brak miejsca spotkań Brak form promocji miejscowości , która pomogłaby identyfikować się z miejscowością	Wielokulturowość przekazywanie tradycji, kultury i pielęgnacja dziedzictwa Aktywność rodzin przy wspólnym działaniu Rozwój wsi – przyrost naturalny Zrozumienie i współpraca z samorządem Gminnym i mieszkańcami sąsiednich sołectw Rozwój działalności gospodarczej Oferta dla miasta produkty regionalne i tradycyjne Powrót do jarmarków	Brak zainteresowania i bezczynność powodują zanik aktywności działających mieszkańców Brak wsparcia finansowego i pomocy, zniszczy już istniejąca inicjatywę Brak dostępu do informacji a zwłaszcza do internetu

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

	„Liderzy” w działających organizacjach			
Aktywność gospodarcza	Malownicze położenie, bioróżnorodność – bogate zasoby przyrodnicze, runo leśne. Ciekawe miejsca i historia /źródło wolframowe, kaplica pogańska, sztolnie/ Grupa ludzi mająca pomysł na rozwój małej przedsiębiorczości	Ograniczenia finansowe, Duża grupa ludzi bez chęci działania, szukania pomysłu na własną przedsiębiorczość, postawa roszczeniowa Mentalność ludzka	Fundusze unijne dające możliwości rozwoju swego pomysłu na działalność Poziom wykształcenia to zmiana mentalności Utrzymanie i możliwość zwiększenia miejsc pracy w usługach opiekuńczych nie tylko w DPS, również w domach podopiecznych Powstanie organizacji pozarządowych	Brak aktywności mieszkańców Brak środków finansowych na rozwój małej przedsiębiorczości Brak dostępu do informacji

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Ocena mocnych i słabych stron, oraz szans i zagrożeń (SWOT)

Przecznica to wieś, która powinna powrócić do dawnej świetności miejscowości letniskowej. Mieszkańcy w analizie mocnych stron wskazali na malownicze położenie, roślinność, obfitość runa leśnego, które może być dochodem dla mieszkańców, produktem tradycyjnym tego regionu. Szlaki rowerowe, piesze, konne to rozwój bazy agroturystycznej, noclegowej, możliwość sprzedaży zdrowej żywności produkowanej, w małych już nielicznych gospodarstwach. Możliwość uprawy ziół to również możliwość na produkt z marką Pogórza Izerskiego. Historia i znajdująca się XIII w. kuźnia, źródła wolframowe, sztolnie ciekawostki na szlaku z możliwością wykorzystania do promocji wsi, zadbanej czystej, w okresie letnim ukwieconej. Wieś, w której grupa aktywnych mieszkańców ma swoją wizję, marzenia pomysł aby żyło im się lepiej, rozwijali swoją tożsamość. Działania dawały satysfakcję. Rozwijanie małej przedsiębiorczości nie miało negatywnego skutku na otaczającą ich przyrodę i było zgodne z naturą. Chcieliby zachować charakter wsi. Wszystko, co dzieje się dzisiaj w Przeczniczy za przyczyną grupy aktywnych ludzi, jest zagrożone. Jeśli nie pozyskają środków na modernizację i przywrócenie funkcjonalności świetlicy, która dla nich będzie „Centrum rozwoju lokalnego i szkoleniowego”, wkrótce nie będą mieli gdzie się spotykać i realizować zamierzone cele. Tutaj znajdą swoją siedzibę stowarzyszenia, koła zainteresowań, miejsce spotkań pokoleniowych, powstaną nowe projekty realizowane dla mieszkańców. Organizowane będą imprezy cykliczne, szkolenia.



Wymagający remontu budynek świetlicy (dawniej szkoła).

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

Zadania do realizacji w latach 2007 – 2015

SZACUNKOWY KOSZT PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ

Co i w jaki sposób musimy zrobić aby osiągnąć cel?	Kto nam może pomóc?	Ile czasu nam to zajmie?	Ile to może kosztować?	Skąd na to weźmiemy Fundusze?
Modernizacja i wyposażenie Centrum rozwoju lokalnego i szkoleniowego „Przecznica”	Gmina, mieszkańcy	2008-2010	500 000 zł	Gmina, Fundusze Unijne
Wodociągowanie i kanalizacja	Gmina, powiat, mieszkańcy	2008-2015	4 000 000 zł	Gmina, Fundusze Unijne, powiatowe
Wymiana łączny internetowych	Gmina , TPSA, posłowie	2010-2014	2 000 000 zł	TPSA, Fundusze Unijne
Modernizacja oświetlenia	Gmina, powiat	2009-2011	300 000-500 000 zł	Gminne, powiatowe, zewnętrzne
Regulacja koryta Mrożynki wraz zabezpieczeniami murów oporowych i barierkami ochronnymi przy rzece.	Samorząd lokalny	2008-2010	100 000 zł	samorządowe
Chodniki , ścieżki dydaktyczne, szlaki historyczno- turystyczne	Samorząd lokalny, PTTK, Fundacja	2009-2014	500 000 zł 60 000-70 000 zł	Samorządowe, PTTK, unijne
Działania społeczno-kulturalne: • Przecznicki Jarmark • Pożyteczne wakacje, ferie • Spotkania dorosłych, imprezy okolicznościowe, warsztaty rękodzielnicze, KGW, • Imprezy cykliczne i spotkania integracyjne, przekazywanie tradycji, • Produkt lokalny- promocja	Mieszkańcy, samorząd, stowarzyszenie, fundacja, rękodzielnicy	Cyklicznie, co roku	20 000 zł/rocznie	Sponsorzy, organizacje pozarządowe, samorząd
Boisko sportowe i plac zabaw dla dzieci	Gmina i mieszkańcy	2009	250 000 zł	Gmina, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
Odrestaurowanie zabytków (np. stara kuźnia, sztolnie), powstanie schroniska – gospodarstw agroturystycznych	Właściciele, mieszkańcy, Samorząd, Ministerstwo Kultury, Urząd Marszałkowski	2010-2015	500 000 zł	Fundusze prywatne, gminne, zewnętrzne (unijne)

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

REALIZACJA PLANU

Zasady realizacji planu.

- Plan stanowi drogę, po której będziemy razem szli i osiągać kolejne cele rozwoju naszej miejscowości.
- Ważnymi uczestnikami realizacji Planu jesteśmy my jako mieszkańcy. Osiąganie kolejnych celów w dużej mierze będzie uzależnione od naszej aktywności osobistej.
- Bardzo istotne będą działania organizacji pozarządowych, w których sami będziemy działali lub, które zachęcimy do współpracy.
- Gmina będzie aktywnym ośrodkiem pobudzającym i wspierającym realizację naszego Planu.
- W celu aktywnego włączenia nas jako mieszkańców do realizacji przedsięwzięć, Rada Sołecka włączy się do opracowania programu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a samorządem. W programie zostaną określone formy i metody współpracy, zasady wymiany informacji, wspierania działań organizacji pozarządowych.
- Coroczne spotkania związane z oceną realizacji Planu będą również służyły do planowania działań na najbliższy rok. Na spotkanie my mieszkańcy zaprosimy wszystkich, którzy chcą i mogą nam pomóc a zwłaszcza organizacje pozarządowe, władze gminy, sąsiadów z zaprzyjaźnionych miejscowości.
- Wspólnie z innymi miejscowościami z gminy i z Pogórza Izerskiego opracujemy zasady wymiany doświadczeń i wspólnego działania dla jeszcze bardziej efektywnego realizowania Planu.
- Władze gminy będą uczestniczyły w spotkaniach organizowanych przez sołectwo, organizacje pozarządowe i aktywne grupy mieszkańców. Spotkania będą zwoływane przez bezpośrednio zainteresowane grupy, a ich tematem będą wspólne działania związane z realizacją Planu.

Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu.

- Monitorowanie będzie organizował i nadzorował Burmistrz przy współpracy z sołtysem.
- Monitorowane będą podstawowe zadania i przedsięwzięcia związane z realizacją Planu.
- Wyniki monitorowania będą przedmiotem corocznych sprawozdań z postępu realizacji Planu, składanego Radzie Miejskiej i na zebraniu otwartym w miejscowości.
- Zarówno Rada jak i mieszkańcy oceniać realizację Planu, dokonają również identyfikacji słabych i mocnych stron realizacji Planu.
- Mieszkańcy, co 3 lata będą aktualizowali plan metodą uspołecznioną zgodnie z metodą przyjętą przy jego opracowaniu.
- Inicjatorem aktualizacji będzie Rada Sołecka przy współpracy Burmistrza i Rady Miejskiej.

Komunikacja społeczna.

- Burmistrz i sołtys jako główni animatorzy realizacji Planu, będą systematycznie informowali opinię publiczną o działaniach związanych z realizowanymi przedsięwzięciami. W tym celu ustalą między sobą zasady przekazywania informacji o podejmowanych działaniach.
- Główną formą informowania będzie lokalna prasa, radio, telewizja i Internet.
- Komunikaty będą kierowane do mieszkańców miejscowości i gminy (informacja wewnętrzna) jak również do odbiorców regionalnych i ogólnokrajowych (informacja zewnętrzna).
- Największy nacisk zostanie położony na informacje skierowane do odbiorców lokalnych.
- W przekazywaniu informacji do mieszkańców zostaną wykorzystane również środki przekazu zwyczajowo przyjęte w gminie (tablica ogłoszeń, informowanie na spotkaniach, informacja przekazywana przez sołtysów, itp.).

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

- Radni, mieszkańcy, zainteresowane osoby i podmioty będą miały bieżący dostęp do informacji o realizacji Planu. Ograniczeniem będą tylko przepisy prawa, określające zasady udostępniania informacji przez Urząd Gminy.



Młodzi mieszkańcy Przeczniczy podczas warsztatów

LITERATURA

1. Wikipedia
2. Materiały zebrane od mieszkańców, gromadzone w kronice sołectwa

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PRZECZNICA

Przecznica 2007r.